

[Jytte Hilden]

ende videnskabelig forskning være med til at debattere disse ting, f.eks. aspekter inden for sundhedssektoren, telekommunikation, informationsteknologi osv.

Vi ønsker ikke at være med til at dirigere forskningen, men vi ønsker i høj grad at være med til at styre nyttiggørelsen af ny viden til gavn for os alle.

Bjørn Elmquist (V):

Den standende debat om teknologivurdering kunne give indtryk af, at det var en ny ting, der her blev trukket frem af hatten, men det passer jo ikke, for der finder teknologivurdering sted i vores samfund på alle mulige planer, lige fra forbrugerne i deres daglige indkøbsvaner til arbejdsmarkedets parter, erhvervslivet: vi har set den nye aftale mellem LO og DA, og andre er da på vej. Også her i folketinget har vi tit teknologivurdering, når vi har konkrete lovforslag til debat, og ved vores bevillingsvirksomhed.

Men det, der kan være nyt i debatten, er vel nok de krav, som rejses fra forskellig side om, at vi skal have en totalt samlet, central teknologivurdering og teknologistyring. Der tales om maskinstormere – det har man også talt om før – og dem skal vi da passe på, ligesom vi skal passe på de andre, der vil den anden vej rundt, for vi må se i øjnene, at der er tale om magtfulde redskaber for magthavere, som måtte ønske at misbruge ny teknologi. Det kunne afskaffe enhver form for pluralistisk, mangfoldigt, samfund, hvor der er plads til den enkelte borger.

I venstre mener vi, at det naturligvis er os, der skal styre maskinerne; det skal ikke være maskinerne, der kører os. Vi mener også, det er nødvendigt at sondre, når vi taler om teknologivurdering og styring, mellem det, der så decideret hører hjemme i erhvervslivet, og så det, som det offentlige bør tage sig af – og med det offentlige tænker jeg især på de folkevalgte forsamlinger – fordi det kan være så principielle spørgsmål, at de vedrører hele samfundet. Jeg tænker på en ting som genetisk manipulation med den menneskelige arvemasse, eller der kan være tale om så omfattende investeringer, at det er noget, der skal klares af det offentlige.

Konkret om de radikales forslag vil jeg gerne først sige, at jeg synes, det er positivt, at de radikale åbenbart ser sådan på sagen.

Jeg hæfter mig ved, at man i forslaget taler om et uafhængigt teknologiakademi. Jeg mener ikke, vi kan sige, at det ligger under folketinget; det læser jeg i hvert fald ikke i forslaget. Nok skal medlemmerne udpeges af folketinget, og der skal afgives beretninger også til folketinget, men jeg ser det som noget, der kan styrke folketinget over for f.eks. en regeringsmagt.

Jeg synes, at jeg også i det radikale forslag kan læse en afvisning af tanker om en egentlig centralistisk teknologivurdering og -styring, og det synes jeg er meget positivt; det vil jeg gerne hilse velkommen, og det er noget, vi gerne vil være med til at fastholde de radikale på. Det minder måske noget om den ordning i USA, som vi har kunnet læse i den omtalte røde betænkning.

Så noget helt konkret om forslaget enkelte punkter. Det foreslåede akademi tror jeg risikerer at blive et spejl af folketinget. Vi kunne godt ønske os, at der blev opstillet nogle objektive kriterier for, hvordan folk udpeges, så det ikke bare bliver partipolitiske kriterier, der lægges til grund.

Dernæst en anden ting, af mindre betydning. Der tales om, at man skal udpege medlemmerne for 3 år ad gangen, og samtidig tales om en 5-årig periode. Jeg har svært ved at få 5 til at blive divideret med 3, så det går rigtigt op.

Endelig er der omkostningerne. Der tales om, at det vil koste 1 mill. kr. i første fase. Jeg tror, det vil blive et langt større beløb, når det kommer til at køre, hvis det kommer til at køre, for ellers har jeg svært ved at se, at akademiet skal kunne komme til at øve en mærkbar indsats. Men lad os se nærmere på det i udvalget, når det når dertil.

Dyremose (KF):

Ministeren sagde, at der for øjeblikket foregår en debat i en række partier om ny teknologi. Det har ministeren ret i, og jeg vil gerne meddele, at et af de partier er det konservative folkeparti; vi diskuterer også dette emne.

Men jeg tror alligevel, at vores udgangsvinkel for debatten er en lidt anden end det, der præger den i øvrigt noget hede offentlige debat om ny teknologi for øjeblikket. Vi mener selvfølgelig ikke, at ny teknologi altid er risikofri, men vi synes, der har været en ten-